

INDRĖ VAKARĖ

AKLAS

pasimatymas

Praeities klaidos sugrįžta
likimo išdaigomis...

INDRĖ VAKARĖ

AKLAS

pasimatymas

Romanas

1 SKYRIUS

Emilija

– Tobula! – aiktelėjo arčiau priėjusi Toma. Jai palinkus prie mano piešinio, padvelkė švelnus jos kvėpalų aromatas. – Turėtum įrėminti.

– Manai? – atsitraukusi priekabiai pažvelgiau į savo darbą. Akvarele buvau nuliejusi Laisvės alėjos atkarpą netoli žymiojo fontano – buvo matyti pastatų fragmentai, rudenėjantys medžiai, žmonės, dar nenorintys iš širdžių paleisti vasaros. Gaivus ir šiltas piešinys dvelkė romantika, buvo tarsi išsprūdęs iš pačių sielos gelmių.

– Aš tavo vietoje įrėminčiau visus savo piešinius. Net nustebtum, kaip greitai viską parduotum.

– Nesu tikra, ar norėčiau parduoti... – suabejojau. – Visi jie man ką nors primena, yra reikšmingi tik

man vienai. Gera kartais juos perversti, prisiminti, kas tada mane įkvėpė.

– Na, tau rinktis, – atsiduso Toma. – Bet šį būtinai įrėmink. Galėsi neparduoti, jei nenorėsi. Tiesiog net man, visiškai nesidominčiai menu, šis tavo paveikslas toks... Negaliu ir nenoriu atitraukti akių. Užburiantis.

– Pagalvosiu dėl įrėminimo, – nusišypsojau draugei.

– Tiesiog imk ir padaryk! – nusijuokė ji.

Plaudama teptukus žvilgtelėjau į piešinį dar kartą. Pradėjau jį piešti pro langą pamačiusi meiliai už rankų susikibusią porelę, tarsi oro burbulus suglaustuose delnuose saugančią dar tik bundančią meilę, besidalinančią šiluma ir viltimi, kad trapus jausmas išaugtų į ką nors daugiau. Ranka nejučia ėmė piešti kontūrus, o lūkesčių aidas, rodos, beviltiškas troškimas, kad ir į mano gyvenimą pasibelstų meilė, liejosi ilgesiu persmelktomis spalvomis.

– Na, kaip? Pasirengusi šiam vakarui? – paklausė Toma priėjusi prie kampe stovinčio kavos aparato. Įsipylė šlakelį tamsaus gėrimo ir priglaudė raudona glazūra padengtą puodelį prie panašiu atspalviu padažytų lūpų.

– Nežinau, – atsidusau.

– Ką reiškia nežinai? – vėl arčiau priėjo ji. – Jis šaunus, pati pamatysi.

– Nesu tikra, ar noriu veltis į tokią avantiūrą.

– Jokia čia avantiūra! Tai aklas pasimatymas, pats paprasčiausias aklas pasimatymas.

– Bet kodėl negalėtum jo kurią nors dieną atsivesti čia ir mudu supažindinti? – paklausiau gal tūkstantąjį kartą.

– Nes manau, kad tau nors kartą reikėtų padaryti ką nors netikėto. Be to, Mindaugui patiko aklo pasimatymo idėja. Juk žinai, kad ne su koku nors pabaisa bandau tave suporuoti.

– Suporuoti... Skamba nekaip, – nusijuokiau.

– Baik atsikalbinėti ir marš ruoštis! – paragino ji. – Vėluoti truputį galima, bet smarkiai – nepatartina.

– Sako kas?

– Sakau aš! Eik gi. Aš pabūsiu, kol susiruoši. Gal imsiu ir ką nors parduosiu, – priėjo prie lango ir apsižvalgė.

– Nenustebčiau.

– Pavyzdžiui, tavo naująjį piešinį, – paerzino.

– Nedrįšk, – pagrasiau pirštu. – Aš dar nepasirengusi skirtis.

– Tu eini į pasimatymą! Po jo, manau, norėsi skirtis su bet kuo, tik ne su juo.

– Net neabejoju, – sumurmėjau.

Išėjusi iš galerijos į Vilniaus gatvę, pasukau už kampo į siaurą senamiesčio gatvelę, kurioje stovėjo A. Smetonos laikų namas, jame turėjau nedidelį, bet jaukų butą. Pravėrusi daugiabučio namo duris, įžengiau į vėsią laiptinę. Gyvenau viršutiniame šio namo aukšte, kur pro langus matydavau, kaip žėrinčius Kauno senamiesčio stogus glamonėja ryškūs saulėlydžiai. Kaip pakerėta stebėdavau dangumi plaukiančius debesis, vėjo blaškomus, kartais, regis, kybančius virš judraus miesto ir bijančius net krustelėti. Kiekvieną kartą tarsi vaikas nudžiugdavau išvydusi praskrendančius oro balionus.

Šį butą paveldėjau iš prieš tai čia gyvenusio senelio, pas kurį praleidau pačias linksmiausias vaikystės vasaras. Mano senelis, Klemensas Lukas, buvo ne tik talentingas tapytojas, bet ir žmogus, galėdavęs juoktis nuo ryto iki vakaro. Jis net tapydavo šypsodamasis, pasakodamas man visokiausias istorijas, kurios dabar atrodo neįtikimos, tačiau tuomet – žadindavusios smalsumą ir troškimą sugauti kiekvieną jo ištartą žodį. Ko nesu-

gaudavo mano ausis, tas nusėsdavo nostalgija ir nepaaiškinamam liūdesiui dvelkiančiuose jo paveiksluose.

Jis buvo linksmas ir vėjavaikiškas, o paveikslai, priešingai, alsavo gilia rimtimi, tarytum kokiais neišsipildžiusiais troškimais. Gal močiutės netektis jį taip paveikė? Su visais dėjos nerūpestingas, niekada nepasakodavo, ką jaučia, tik paikas istorijas iš savo jaunystės porindavo neatsikvėpdamas. O tai, kas svarbiausia, išliedavo teptuko potėpiais, lengvais brūkštelėjimais, kartais skausmingai stipriais ir plačiais, virpinančiais regą, prikaustančiais žvilgsnį, neleidžiančiais nusukti akių niekur kitur.

Man jo labai trūko. Tikriausiai buvau vienišesnė nei pati sau pripažinau, jei sutikau nueiti į tą aklą pasimatymą. Kai Toma prieš dvi dienas išsakė savo idėją, pamaniau, kad persidirbo ir jai būtina pailsėti. Bet ji apvertė viską taip, kad pervargusi, jos manymu, buvau aš ir man skubiai reikia pramogų. Pramoga ar ne, bet šis jau sparčiai artėjantis pasimatymas mane neramino.

Mano santykiai su vyrais visuomet buvo keblūs. Gal tai dėl Bernardo valdingumo, noro sekti kiekvieną mano žingsnį, išreikšti savo nuomonę dėl kiekvieno susirasto draugo, gal ir mano pačios nebrandumas

turėjo tam įtakos. Paskutiniai mano santykiai baigėsi itin dramatiškai – Augustas žuvo plaukiodamas bur-lente. Draugavome vos porą mėnesių... Nors nesijau-čiau labai įsimylėjusi, tačiau jo mirtis labai mane pavei-kė. Norėdama užsimiršti visą dėmesį skyriau seneliui, jo mažai, bet nuostabiai galerijai. Jei senelis būtų buvęs bent perpus toks talentingas verslininkas, koks buvo tapytojas, jam tikrai nebūtų reikėję kone visą gyveni-mą spręsti, kaip sudurti galą su galu.

Reikalai gerokai pasitaisė, kai galerijai ėmė vado-vauti Bernardas. Brolis šiai meno oazei skyrė visą savo dėmesį, asmeninį gyvenimą be gailesčio nustūmęs į antrą planą. Žinojau, kad jis tyčia taip elgiasi – nors apie praeitį kalbėti griežtai atsisakydavo, visi numanė-me, kad ta avarija, į kurią pateko prieš dešimtmetį, pa-veikė jį daug labiau, nei jis norėjo prisipažinti net sau pačiam. Ir tai nebuvo vien randai.

Buvo tvankus gegužės vidurio vakaras, tad pasi-rinkau vasaros nekantriai laukiančią ryškiai raudoną suknelę. Ji buvo trumpa, bet kukliai dengė pečius, ne-provokavo gilia iškirpte. Lengva, minkšta medžiaga

maloniai glamonėjo kūną, kelis kartus apsisukau prieš veidrodį. Taip seniai puošiausi, tad nuo savo atvaizdo negalėjau akių atitraukti. Paprastai dėvėdavau klasikinius džinsus ir plačius lininius marškinius. Ir plaukus dažniausiai sukeldavau į netvarkingą kuodą, o dabar rusvos garbanos valiūkiškai vilnijo pečiais.

Aklas pasimatymas... Padažiusi lūpas bespalviu blizgesiu, nusišypsojau. Ir kam pasiryžau?

Žvilgtelėjusi į laikrodį supratau, kad vėluoju.

Gaudydama kvapą apžvelgiau restorano erdvę. Ant kiekvieno dailiai padengto staliuko degė po žvakę, žmonės negarsiai kalbėjosi, tyliai grojo lyriška muzika. Staliukų buvo daugiau, nei įsivaizdavau, kai kurie slėpėsi už masyvių kolonų, buvo pastatyti jaukiose nišose.

Mano sutrikimą netruko pastebėti labai aukštas, neįtikėtinais jaunas padavėjas.

– Ko nors ieškote? Esate susitarusi? – taikliai pastebėjo.

– Taip... – linktelėjau. – Sunku paaiškinti. Viską įsivaizdavau daug paprasčiau, – pripažinau labiau sau, nei atidžiai besiklausančiam padavėjui. – Jis turi būti

su knyga. Ant jo stalo turi būti knyga, – pakartočiau dairydamasi. Tuoj suvokiau, kad atrodysiu kaip pamišėlė, jei pati blaškysiuosi po šį prabangų restoraną ieškodama nežinia kaip atrodančio vyro. Su knyga.

– Žinau, ką turite omenyje. Panašu, kad jis jūsų jau laukia, – tarsi jam tikrai rūpėtų, nudžiugo padavėjas. O man gerokai palengvėjo.

– Jūs – mano gelbėtojas! – entuziastingai pagyriau.

Vaikinas truputį nuraudo, o aš pasitaisiau savo neklusnias garbanas. Norėjau pirmiau užsukti į tualetą ir įsitikinti, kad atrodau neblogai, tačiau jau ir taip vėlavau. Tad tik nervingai apsilaižiau lūpas, pyktelėjau, kad ant jų nebeliko nė lašelio blizgesio, ir nusekiau paskui padavėją. Širdis iš nerimo pradėjo daužytis.

Padavėjui netikėtai stabtelėjus prie tamsiai violetine staltiese padengto staliuko, vos neatsitrenkiau į jį. Įsivaizdavau, kad tas staliukas bus toliau. Įsivaizdavau... Ir tikrai jau nežinojau, kaip įsivaizdavau vyrą, su kuriuo ketinau susitikti. Nė vienoje mano fantazijoje jis neatrodė taip.

Detalės neatrodė ypatingos, bet... Visuma pribloškė. To neįmanoma apsaityti, tai reikia pajusti – paju-

tau, kaip susvyravo pagrindas po kojomis: apsirengęs baltais marškiniais, prasegta apykakle, atsainiai atraitotomis rankovėmis. Šviesiai rusvi plaukai tvarkingai sušukuoti, nežymiai kampuotas smakras švariai nuskustas. Vyro antakiai buvo suraukti, kaktoje įsirėžusi gili raukšlė, tarsi būtų jau su ja gimęs. Gražios, tobulų proporcijų lūpos sujudėjo man grėžiant jas žvilgsniu. Jis kažką tyliai sumurmėjo rankose vartydamas knygą. Adomo Mickevičiaus rinktinių raštų tomą.

– Mickevičiaus sonetus ir romansus tiesiog dievinu! „Patinka“ – mano mėgstamiausias, dramatiškas, žiaurokas, bet kartu toks gražus... Tai sunku paaiškinti, tačiau skaitydama jo parašytas eiles pasijuntu laiminga, tarsi jis rašytų meilės kalba, tarsi žodžius sudėliotų taip, kad galėtum tyliai gėrėtis, o kartu liūdėti, svajoti ir ilgėtis... Jo kūrinčius skaitant net atrodo, kad liūdesį jis supranta geriau, nei bet kas kitas, ir nuo to tampa tarsi lengviau. Lengviau išverti, nes jautiesi nebe toks beviltiškai vienišas su savo širdagraužiais ir nusivylimais.

Jo veido išraiška keitėsi sulig kiekvienu mano žodžiu. Kad pasakiau per daug, suvokiau per vėlai. Man pradėjus kalbėti, iš nuostabos jis išsižiojo. Paskui

atrodė, kad nesupranta, ką sakau. Ir tik nutilusi pajutau tiriantį žvilgsnį, vertinantį... sukeltą keistą virpulį. Jo pilkšvai melsvos akys vėrė kiaurai, į mane niekas niekada nėra taip žiūrėjęs. Tarsi nenorėtų ir negalėtų nusukti žvilgsnio. Ir aš pati nenorėjau nusukti akių. Nemaniau, kad taip būna, manyje tarsi kas sprogo, nudegino, atėmė žadą.

– Tai aš gal prisėsiu, – pridūriau po kelių keisto transo akimirkų. Jaučiau, kad nuo jo žvilgsnio pradeda kaisti skruostai.

– Be abejo, žinoma, atsiprašau, kad nepasiūliau... iš karto, – ištarė, rodos, nuoširdžiai apgailestaudamas, bet kartu taip intensyviai mane tyrinėdamas, tarsi labiau už viską gyvenime bijotų pamiršti, kaip atrodau. Nors gal aš tai tik įsivaizdavau.

Jo kimus balsas privertė maloniai sudrebėti. Ilgais pirštais jis prilietė savo smakrą, bet nuo manęs akių nenuleido. Nuleidau aš. Neatlaikiusi įtampos, jausdama, kaip venomis plūsteli adrenalinas, su nerimu laukdama, kas bus toliau.

– Aš Emilija, – prisistačiau, nes įsmeigusi akis į neprikaištingai išlygintą staltiesę nesugalvojau, ką daugiau pasakyti. Bet juk jis ir taip žinojo mano vardą.

– Malonu, Emilija...

– Kodėl pasirinkai šią knygą? – kreipiausi familiariai, nes vis dėlto juk atėjome į pasimatymą. – Ar Toma išplepėjo, kad dėl Adomo einu iš proto? – nusijuokiau norėdama nors šiek tiek atsipalaiduoti.

Vyras susiraukė. Ta raukšlė jo kaktoje, rodė, dar pagilėjo, o žvilgsnis lėtai slydo mano oda, atrodė, kad net jaučiu virpulį keliančius prisilietimus.

Tuo metu, kai žiojau si norėdama pakomentuoti savo klausimą ir dar ką nors nereikšmingo suveblenti, pasakyti per daug (kad vėliau būtų dėl ko gailėtis), prie mūsų staliuko, neabejotinai labai pasitikėdamas saviimi, priėjo man visiškai nepažįstamas vyras. Jis plačiai šypsojosi ir žvelgė į mane taip, tarsi gerai pažintų... Ar bent jau numanytų, kas esu.

Išplėčiau akis.

– Įvyko nesusipratimas, Mindaugai, – prabilo iki šiol nedaugžodžiavęs mano pašnekovas. – Ši žavi mergina, manau, su tavimi norėjo pasikalbėti apie didžiai gerbiamą poną Mickevičių, – kreivai šyptelėjo ir padavė knygą vyrui, kuris, pasirodo, buvo tikrasis Mindaugas. – Atsiprašau... – atsistojęs linktelėjo ir dar kartą skvarbiai pažiūrėjo į mane. – Malonaus vakaro, –

palinkėjo lėtai toldamas išėjimo link, tarsi nenorėdamas išeiti.

Bet išėjo.

Neatitraukiau nuo jo akių tol, kol trinkelėjo restorano durys. Negalėjau patikėti, kad sugebėjau taip apsikvailinti. Pyktelėjau ant padavėjo, kuris, pasirodo, ne toks sumanus, kaip man iš pradžių pasirodė. Ir suvokiau, kad šis pasimatymas žlugo dar nė neprasidėjęs.

– Atleisk, – prakalbo vyras, su kuriuo iš tikrųjų turėjau susitikti. – Ne taip viskas turėjo būti, – nejaukiai nusišypsojo.

Nelinksmai nusijuokiau. Įsižiūrėjau į jį. Tamsūs plaukai, simpatiški veido bruožai, nuoširdžios rudos akys tarsi prašė nepabėgti, suteikti antrą galimybę. Jis atrodė draugiškas, paprastas, rodos, bandė sugalvoti, kaip šią situaciją bent šiek tiek sušvelninti. Man visuo-
met sunkiai sekėsi slėpti tikrąsias emocijas, todėl kažin ar jį sužavėjo dabartinė mano veido išraiška. Jaučiausi truputį apgauta, truputį nusivylusi ir labai pykau ant savęs, kad leidau sau tiek visko priešnekėti. Jei būčiau patylėjusi, dabar nereikėtų gailėtis ir graužtis. Jei būčiau patylėjusi, jis galbūt būtų iš karto pasakęs, kad ne su juo turiu susitikti.

Ir... dar buvo gaila, kad taip greitai išėjo. Jaučiausi suintriguota ir palikta.

– Nieko tokio, bus ką prisiminti, – suskubau nuraminti, nors paguodžiančių žodžių daug labiau dabar reikėjo man pačiai.

Mindaugas prisėdo prie staliuko, veidą užsidengė delnais ir patraukęs į šalį du pirštus pažvelgė į mane atgailaujančiu, kone maldaujančiu žvilgsniu. Nejučia ėmiau plačiai šypsotis.

– Aš ir knygą turbūt nevykusiai išsirinkau. Manau, turėjau atsinešti tokią, kuri man pačiam patiktų, bet tiesa tokia... kad skaitau nedaug. Na, – jis nejaukiai pasimuistė, – beveik visai neskaitau. Labiau mėgstu filmus, serialus...

– Aš pasiūliau knygą tik todėl, kad būtų lengva atpažinti, kad būtų apie ką pasikalbėti, bet dėl to įvyko tik... nesusipratimas. Ir jei nemėgsti skaityti, tai nėra didelis trūkumas, – išbėriau greitakalbe. Supratusi, kad reikia žūtbut kuo greičiau nusiraminti, paėmiau vandens sklidiną taurę ir priglaudžiau prie lūpų. Vanduo maloniai atvėsino gerklę, liežuvio perbraukiau per išsausėjusias lūpas.

– Tikrai? – pralinksmėjo. – Manau, turėčiau paaiškinti, kodėl knyga atsidūrė ant Eduardo staliuko, –

pradėjo jis. – Mes čia atsitiktinai susitikome. Eduardas – mano viršininkas, jei dar nepaminiėjau, – patikslino. – Man paskambino darbo reikalais, būtinai turėjau išeiti ramiai pasikalbėti, tad paprašiau jo man padėti. Jis atsitiktinai čia vakarieniavo. Padaviau jam knygą ir paprašiau laukti merginos, – kaltai šyptelėjo.

– Šaunu, kad tavo viršininkas sutiko... padėti, – nutęsiau negalėdama susikaupti.

Širdis vis dar daužėsi. Vis dar regėjau jo akis. Niekada nemaniau, kad visiškai nepažįstamas, atsitiktinai sutiktas žmogus, jo žvilgsnis galėtų mane taip paveikti. Žinoma, jis buvo patrauklus. Ne saldžiai, gal šiek tiek atšiauriai. Pažinojau daug patrauklių vyrų, nemažai jų užsukdavo į galeriją, bet nė vienas jų nesukėlė tokios jausmų audros, kokia siautė manyje dabar.

Puikiai suvokiau, kad turiu suimti save į rankas, bet tarsi užburta negalėjau išmesti iš galvos Eduardo veido, apniukusio dangaus spalvos akių, tiesios, tarsi talentingo skulptoriaus iškaltos nosies, lūpų, rodos, niekuo neišskirtinių, bet tokių, kokias norėčiau nupiešti, užrakinti popieriaus lape. Niekada į jas nežiūrėčiau, nes atsiminimuose jos atrodytų tikresnės, bet

jų buvimas po ranka, žinojimas, kad bet kada galiu tą ypatingą lapą atsiversti, jaudintų ir verstų širdį lėkti plačiai mosuojant svajų sparnais.

– Na, jis labai nenoriai sutiko.

– Žinoma, – linktelėjau. – Neatrodė, kad jam buvo smagu, – pakomentavau, nors galėjau tik labai miglotai spėti, kas ir kaip jam atrodė. Nors maniau, kad jam patikau. Tačiau dabar nebebuvo tokia tikra.

Priėjus padavėjui abu suvokėme, kad dar nespėjome atsiversti meniu, tad užsisakėme to, ką rekomendavo jis. Nors ir nuvedęs mane ne prie to staliuko (ar bent jau ne pas tą vyrą), pasiūlė dieviško skonio patiekalus. Aš valgiau keptą skumbrės filė su švelniu kefyro padažu, o Mindaugas – jautienos išpjovą su pastarnokų piurė. Abu negalėjome liautis plepėję ir protarpiais gyre savo patiekalų. Aš paragavau jo trintų pastarnokų garnyro – buvau nustebinta jo švelnumo. O Mindaugas paragavo mano patiekalo. Kone tobula vakarienė, jei ne tas vis neapleidžiantis neramumo jausmas – kažkas vis dėlto buvo ne taip.

Deserto nusprendėme nevalgyti ir likus kelioms minutėms iki vidurnakčio Mindaugas parvežė mane namo.

**ĮSIGYKITE
KNYGĄ DABAR**

obuolys.lt